

Inzending Volkskrant augustus 2004

Vakantie op een vuilnisbelt

Het vliegtuig landde in het reeds donkere Manilla. Een beetje zenuwachtig keek ik uit mijn raampje, want nu ging mijn avontuur toch echt beginnen! Ik werd opgepikt door Craig, een Engelse medewerker van Stichting Kalinga, de Nederlandse stichting waarvoor ik me de afgelopen zomermaanden als vrijwilliger heb ingezet. Het hoofddoel van de stichting is het opzetten van een school voor kinderen die op de vuilnisbelt in Manilla leven, in de hoop deze kinderen middels het ontvangen van onderwijs een beter toekomst perspectief te bieden (www.kalinga.nl).

Nadat ik een dagje was bijgekomen van de jetlag kreeg ik een rondleiding op de Papaya-school – vernoemd naar de nationale vrucht van de Filippijnen. Met Josephine (de “conciërge” van de school) ging ik naar de supermarkt om verjaardagstraktaties te kopen voor de kinderen (ik was namelijk jarig). Aan het einde van de dag mochten de kinderen allemaal spelletjes spelen en ik ging trakteren. Ik had gevraagd aan de "juffen" wat normaal is om uit te delen, dus iedereen kreeg van mij een jelly snoepje, een cakeje en een glas limo. Alle kinderen waren door het dolle heen, bleven maar Happy birthday zingen en hadden allemaal een tekening voor mij gemaakt als cadeau! Wat wil je nog meer?! Het was een geweldige verjaardag!

’s Avonds zijn we naar de kerk gegaan. Deze ligt in het dorp waar wij bij horen, maar iets verder vanaf liggen. Het dorp bestaat uit allemaal kleine huisjes waar mensen uit verschillende krottenwijken uit het hele land zijn ondergebracht. We gingen vrienden van Josephine ophalen, waardoor ik even in hun huis mocht kijken. Deze mensen zijn echt heel arm! Ze hebben vrijwel niets, behalve een bed en twee paar kleren per persoon! Ik was wel een beetje geschrokken en voelde me echt heel opvallend en anders toen ik door die wijk liep naar de kerk toe. In de kerk was men vrolijk aan het zingen en het was erg opvallend dat iedereen gelukkig was ondanks dat ze niets hebben!! Op straat zie je alle ellende om je heen en binnen in de kerk lijkt het alsof iedereen heel tevreden is. Het raakte me echt.

Het meedraaien op een gewone schooldag was ook een hele belevenis en ik kwam ogen en oren te kort. De kinderen zagen er allemaal ontzettend eigenwijs uit in hun uniform! Je ziet totaal niet aan ze af waar ze wonen en dat ze thuis niets hebben. Alle kinderen zijn nog actiever dan de kids in Nederland en schreeuwen allemaal keihard het alfabet door de klas! Toen ik binnen kwam klonk het in koor "Welcome äte ("oudere zus", de beleefde aanspreekvorm) Sytske, Good morning!". Geweldig, dan staat ook even het kippenvel op je lichaam! Ze zongen ook een liedje in het Tagalog (de nationale taal op de Filippijnen). Het overviel me een beetje. Eerlijk gezegd wist ik niet zo goed wat ik moest zeggen en ik voelde me een saaie Nederlander die even geen liedje paraat had.

De lessen zijn half in het Engels half in het Tagalog, dus soms leerde ik ook nog wat! De school bestaat uit twee klassen van 30 kinderen in de leeftijd van zes tot acht jaar. Sommigen vonden het moeilijk op hun stoel te blijven zitten of aandachtig te luisteren. Het onderwijs is dan ook niet te vergelijken met het Nederlandse systeem. Ik vond het moeilijk om voor mezelf te bepalen of deze, in mijn ogen ongedisciplineerde aanpak, anders zou moeten worden. Anderzijds bedacht ik mij dat het er waarschijnlijk op alle scholen zo aan toe gaat en dan bestaan de klassen gewoonlijk uit 70 tot 110 leerlingen! Bovendien krijgen alle kinderen op de Papaya-school boeken aangeboden die ze niet, zoals hier op reguliere scholen, hoeven te delen met de overige klasgenoten. Deze Filippijnse manier zal uiteindelijk dus wel leiden tot goed opgeleide kinderen met de vereiste kennis voor een diploma. Lastig om geconfronteerd te worden met je eigen opvattingen en de gedachte dat je het beter weet vanuit je eigen onderwijservaring, terwijl die methode in een land als dit helemaal niet hoeft te werken.

Het meest opvallende op school was dat de kinderen de hele dag door lachen en plezier hebben bij alles dat ze doen. Tussen de middag krijgen ze een (gratis) lunch en zijn blij met al het eten dat ze thuis nooit krijgen. Met een "jeepney" (een bontgekleurd busje) worden ze iedere dag van en naar school gebracht. Na een week ging ik mee met de *jeepney* om te kijken hoe de kinderen wonen. Ik was totaal overdonderd. Deze vrolijke kinderen, die veel doen denken aan Nederlandse kinderen, wonen met hun families aan de rand van de Payatas vuilnisbelt net buiten Manilla. Ik ben meegelopen met Chanel naar haar huis en haar familie. We liepen over modderige paden en overal lag afval langs de weg. Aangekomen bij haar huis, bleek dit volledig opgebouwd te zijn uit golfplaten en ander afval. Ze vertelde dat haar vader op de vuilnisbelt werkt en plastic verzamelt om te verkopen aan tussenhandelaren. Overal rondom het piepkleine huisje lag afval en witte zakken met verzameld plastic. Ik keek mijn ogen uit en kon maar niet wennen aan de lucht afkomstig van de nabijgelegen vuilnisbelt. Eigenlijk schaamde ik me ervoor dat ik het vond stinken, immers deze families moeten er in leven!

Chanel vertelde over haar acht broertjes en zusjes die allemaal met haar ouders in het kleine krotje wonen. Haar oudste zus woont er zelfs samen met haar man en kind. Ze slapen allemaal naast elkaar op de grond en dan nemen ze het hele vloeroppervlak van de woning in beslag. Ze hebben geen stromend water en eten, alleen wanneer hun dagelijkse inkomen het toelaat, driemaal daags. De maaltijden bestaan uit goedkope rijst met af en toe een klein visje. De broertjes en zusjes die ik heb ontmoet, zagen er allemaal mager uit en hadden rotte bruine tanden. De moeder van Chanel bood me limonade en een koekje aan. Inmiddels had ik geleerd dat het heel erg onbeleefd is om eten te weigeren in de Filippijnen, maar ik voelde me erg bezwaard. In de kamer stonden nauwelijks bezittingen, louter een beeld van Maria en een stoel met een paar kleren erop. Nog nooit had ik het aanbod van een glas limonade zo gewaardeerd!

Tot slot wil ik nog vertellen hoe het was om op de begraafplaats hier in de buurt te zijn. De aller aller armsten die niet eens in een krot kunnen wonen, zijn vaak genoodzaakt op de begraafplaats te gaan wonen. Ze halen de stenen kisten leeg en gooien de skeletten weg. Ze wonen dan met gezinnen of alleen in zo'n lage graftombe waar je alleen maar in kan liggen en nauwelijks rechtop kan zitten. Ze hebben helemaal niets en snuiven de hele dag door lijm uit plastic "boterhamzakjes". De lijm is zeer sterk zodat ik het zelfs kon ruiken van een afstandje. Het is heel triest om te zien hoe deze mensen de hele dag in hun graf liggen en lijm snuiven en hun kinderen veelal gebruiken om te bedelen, in de prostitutie te werken, e.d. Overal lopen kinderen rond die je arm vasthouden, vriendelijk lachen en vragen hoe je heet. Ze lopen op hun blote voeten door de oude zakjes lijm, afval en ook de botten zie je op de grond tussen de graven liggen!!!

De afgelopen maanden heb ik veel nieuwe ervaringen opgedaan, veel persoonlijke verhalen gehoord, nieuwe geuren en smaken leren kennen, ontwikkelingshulp in praktijk gezien, communicatieproblemen ondervonden, enz. Hetgeen me het meest zal bijblijven is het beeld van kinderen die lachen en plezier maken ook al is dat in de modder of het stinkende afval, in hun gescheurde kleren en op blote voeten natuurlijk. Iedereen probeert het beste van het leven te maken en is gelukkig met al zijn familie en vrienden om zich heen. De familiebanden zijn hier veel belangrijker dan materiële zaken. De kinderen op de Papaya-school realiseren zich goed dat het geboden onderwijs een buitenkansje is om mogelijk later een leven buiten de vuilnisbelt op te bouwen. Ze hebben hier een zeer positieve instelling. Ze proberen van elke dag het beste te maken en genieten van de kleine dingen in het leven. Daar kunnen we in Nederland nog een heleboel van leren!!

Sytske Groenewald
Manilla, 2004